

„ՄՈՒՐՃ“-Ի ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՂԱՂԱՐ. Ղաղարցուն, Որպէս առանձին տպուկիք—չենք ընդունում. բայց նա հարկաւոր կը զաւ, երբ կը զբաղենք հայկական ուսուցիչներին դրութեան խնդրով: Այն ժամանակ Զեր «Անձնագրո՞ւ վարժապետ» ոտանաւորը իւր տեղը կարող է ունենալ:

ԲԱՔՈՒ. պ. Կ.-ին: «Աքտորւածի դաւակը» կը տպւի պատեն ժամանակին:

ԱՂԱՍԱՖԱ. պ. Արէլ Ապրեսեանցին: Ստացանք հասցէի փոփոխութեան համար 5 հատ 7 կողէկանոց մարկաւ: Մի հատը աւելորդ էր, և գրեցինք իբր մուտք՝ փոխառութեան տնտեսական գանձարանի մատենում:

«ՄՈՒՐՃ»-ի վէպերը:—Այս համարում վերջանում է Պերճ Պռօշեանցի «Յեցեր» վէպը և աւսօր էլ նա մտնում է գրախաճառանոցը, որպէս առանձին վէպ, հրատարակութիւն «Մուրճ» ամսագրի: Մեր ամսագրի առաջին հրատարակութիւնն է ազգ. «Յեցեր» վէպը, որպէս առանձին գիրք, տպւած է մաքուր և սպիտակ թղթի վերաւ, ծաւալը փոքրացրած է մինչ 5 քառակուսի տողի երկարութիւն, մինչդեռ «Մուրճ»-ինն է 6 1/2 քառակուսի, երեսի տողերի թիւն է 27, մինչդեռ «Մուրճ»-ինն է 34. աղպիսով «Յեցեր» վէպը կազմում է 336 երեսից բաղկացած բաւականին վազելու է մի հատոր և վաճառւում է 1 ռուբլիով՝ չօգուտ հեղինակի: Այդ հրատարակութիւնը ընկնում է հեղինակի 30-ամեայ չօքելիանի տարին: Ներկաչ համարով սկսւում է տպագրւել մի դեռ ևս անչափ հեղինակ պ. Սարգիս Ատրպետեանի մեծ բօմանը՝ «Եւս Կարապետ»: Ենթադրաբար, ազգ բօմանը ունենալու է 260 «Մուրճ»-ի երեսներ, աչնպէս որ աւելի մեծ է լինելու, քան «Յեցերը»: Կարելիին չափ արագ վերջացնելու համար, աչս և հետեւալ համարներում կը տանք ազգ բօմանից աւելի մեծ մեծ կտորներ, քան մինչ աչժմ սովոր էինք անելու: Աղպիսով նաև ընտանիքները, որոնք հեչտ ընթերցանութեան նիւթ են պահանջում, կը ստանան իրանց բաւականութիւնը: Աչժմ, երբ ամառաւ

շուքերն են սկսում, մենք կ'աշխատենք, որքան կարելի է, ընթերցողներին արդ պահանջը լրացնելու:

Պ. Ատրպետեանի բամանկոյ դատ՝ զուգընթացաբար պիտի տանք շուտով՝ պ. Լէօի լատկապէս «Մուրճ»-ի համար գրած «Կորածներ» վերնագրով վէպիկը, չը խօսած արդէն «Պատրիկեանի նամակներ» մասին, որոնց բնատրութեան հետ մեր ընթերցողները բաւականին ծանօթացած պիտի լինին: Այդ «նամակներ» ներկայացնում են իրարից բոլորովին անկախ պատկերներ, հասարակական, բայց արդէն միայն ինտելլիգենցիայի, ալն էլ՝ գործիչ անձերի տիպարներ: Այդ «նամակները» կը տպւին նաև ապագայում:

Բացի արդ բոլորից, սպասում են իրանց ժամանակին արդէն բոլորովին պատրաստ տիկին Մ. Խ. «Նինա» և պ. Լէօի «Դործիչ» մեծ բամանները: մէկը՝ բարձր շրջանների կեանքից, միւսը՝ դաւաճական կեանքից: Մինք կարծում ենք, որ «Նինա»-ն կարող պիտի լինենք սկսել տպագրելու հոկտեմբեր կամ նոյեմբեր ամսից:

ԻԶՄԻՐ. պ. Ս. Սիմիրսարեանին: Բոլոր ճանկա-հպերից Դուք առաջինն էք գրած «Մուրճ» ամսագրին, որ ասել է թէ՛ Դուք առ ալժմ միակ տաճկա-հալ բաժանորդն էք: Փնռք և պատիւ տաճկահպերին:

ԲԱՔՈՒ. պ. Ա. Դաւթեանցին: Ստացանք Ձեզնից և պ. Ան. Քալանթարից 6 ռ. 25 կոպ. Նէշըը լոգուտ «Մուրճ»-ի Փոխատու-Խնայողական գանձարանի: Ընդունեցէք մեր շնորհակալութիւնները:

ԱԳՈՒԼԻՍ. պ. Ղազարեանցին: Ձեր գրածքը լետ տւինք պ. Մկրտչեանին: Այդ Նիւթի մասին ստացւած են շատ աւելի ընդարձակ և հեղինակաւոր գրածներ, բայց մնացին անտիպ: Նորութիւն չը կալ մէջը:

ԲԱՔՈՒԻ Մարդասիրական Ընկերութեան 25-ամեայ լօրելեանին «Մուրճ»-ի խմբագրութիւնը, լանձին խմբագրի, ուղարկից հետեւեալ հեռագիրը:— Բաքուի Հայոց Մարդասիրական Ընկերութեան: Խմբագրութիւնը «Մուրճ» ամսագրի լոգում է իւր ջերմողին շնորհաւորութիւնները 25-ամեայ լօրելեանի առիթով: որտանց ցանկանում է ապագայ բարդաւածումը իշխակտեճական լիշատակ հիմնադիրների, իրախոյս կառավարիչների, սիրովումն կարօտեալների և մեր ամենքիս բարեկեցութեան:

ՄՈՍԿՒԱ: Ուսանող պ. Յակոբ Թադէոսեանին, ՌՁ-ները կ'ուղարկւեն նոր հասցէով:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԻՆ, Որպէս զի «Մուրճ»-ի բովանդակութեան հետ ծանօթանալ հասարակութեան ալն մասը, ուր «Մուրճ»-ը ղեկուս չէ թափանցել, այս համարով ուղարկում ենք մեր բոլոր բաժանորդներին «Մուրճ»-ի չորս Աճ-ների բովանդակութիւնը կրկին անգամ, լատուկ նպատակով, որ բովանդակութեան ալդ թերթը մեր բաժանորդները տան իրանց ծանօթներին: Խմբագրութիւնս կարծում է, որ բոլոր չափաբարութիւններից դա՛լաւագոյն տեսակն է:

Նոր բաժանորդները կը ստանան բոլոր անցեալ համարները:

ԺԸՆՆԻ. պ. Յոնան Դաւթեանցին, Հասցէն ուղղեցինք:

ՎԻՆՆԱ. Խմբագրութեան «Հանդէս ամսօրեայ»-ի: Պարոն Յ. Չաթալբաշեանը մեզ հաղորդեց, որ «Մուրճ»-ի Աճ-ները 2-ից սկսած ստացած չէք: Պարտք ենք համարում չալտենէ չարդոյ խմբագրութեանը, որ «Մուրճ»-ի բոլոր Աճ-ները Ձեզ ուղարկւած են, բաց միայն հասարակ բանդերօլով, որովհետեւ տարեկան ապահովագրով պօստատուներ չի ընդունում արտասահմանի համար: Դէպքը մեզ և զարմացնում է և վշտացնում: Մենք այս անգամ ուղարկում ենք Ձեզ չիշեալ Աճ-ները երկրորդ անգամ:

ԲԱՔՈՒ. պ. Խաչ. Մ. Դիւանեանցին, Ստացանք 35 բուրլու ծրարը և չանձնեցինք ըստ հասցէին՝ Ա. Ք.-ին:

ԹԻՖԼԻՍ. պ. Ղ. Աղաբեանցին, Ձեր չոյսը, որ «Մուրճ»-ը ևս իւր կողմից մէկին կը չանձնարարի հիւն և վեւ-ի մասին գրել, պիտի մնայ անկատար: Մենք որ դիմենք մի խնդիրքով մէկին բան գրելու, մեր խնդիրքի առարկան կը լինի, օրինակի համար՝ պանդըխտութեան խնդիրը հալերիս մէջ, գիւղական դարդն ու ցաւերի վերաբերեալ մի խնդիր, հարկերը Անդրկովկասում, զպրոցական չառաջդիմութեան խնդիրը, իրերի դրութիւնը Թիւրքաց-Հալաստանում, նորագոյն բանաստեղծութիւնը մեղանում, հալ կնոջ դրութիւնը և նորա չառաջդիմութեան պալմանները, առևտուրը Նրեանում, Բաքուում, Թիֆլիսում, Բաթումում, առևտրական կրիդիաները մեղանում, վիպասանութիւնը մեղանում, ուսուցչական ապահովութեան խնդիրը, զրոյդ դասակարգի համար փոխատու-խնաւողական կասսան, քրէական չանցանքները Անդրկովկասում, զաչաղութիւնը մեր երկրում և ալն և ալն: Ահա իւրօք հարկաւոր, կենսական, հիւթալի խնդիրներ, բաց ի հարկէ, խնդիրներ, որոնք չեն կարող հետաքրքրել առհասարակ, ինչ կալ մեղանում, փտած-նեխած շրջաններին (Ո՛չ անպատճառ անկիրթներին, օ ոչ. ցաւը սա է, որ նեխածներ կան մանա-

ւանդ մեր («ուսումնական») շրջանների մէջ¹⁾։ Խնդրի վերաբերեալ զրուածներ մենք սիրով կ'ընդունենք, բայց միայն հիմէ նորա իրօք նորութիւն են չափանում։ Եւ որովհետեւ մենք մեծ լուսեր չ'ունինք, ալդ պատճառով կարծում ենք, որ հիւն և վեւ-ի մասին գրականութիւնը, եթէ արդէն սպառուած չէ, շատ շուտով կը սպառւի։ Իսկ ով իրօք նոր բան ունի չափանելու, նա կը գրի առանց սպասելու որ խնդրեն։

ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆ. պ. Շ.-ին. Ստացանք Ձեր նամակը և 4 մարկան։ Թողտուութիւն ենք խնդրում, որ մի ամիս ևս չօղւածը մեզ մօտ մնայ, որովհետեւ ժամանակ չ'ունեցանք նորանով զբաղւելու։

ԲԱՔՈՒ. պ. Ա.-ին. Ձեր վէպիկը լանձնեցինք պ. Շիրվանզադէին։

ՎՐԻԱԿՆԵՐԻ ՍՈՐՆ 6-դ Ձեռն, «Խե Կարապետ» վէպում պէտք է ուղղել հետեւեալ տպագրական սխալները։

		տպւած է	ուղղել է
Երես 843	2-դ տող	Ներքեից՝ ստեր	ստիր
855	18-դ	»	ու տարի
872	5-դ	»	Թանջիմաթից
876	8-դ	»	Կ. Պօլսում
877	5-դ	» վերեից՝	գիւրգը
886	4-դ	» Ներքեից՝	մասով
889	15-դ	» վերեից՝	Կ. Պօլս
892	14-դ	»	Մ.-ի

Անցեալ 5-դ Ձեռն, Կարա-Մուրզայի կենսագրութեան մէջ ասւած է (երես 822), թէ նորան ուղարկել են Խտալիա, ս. Ղաղարի վանքը (Վենետիկ), մինչդեռ ճիշդը սա է, որ միայն մտադիր են եղել ուղարկելու նորան անտեղ։

Անցեալ Ձեռն 5-ում, «Ուղղագրութեան խնդիրը» չօղւածում, երես 818, 8-դ և 7-դ տողեր Ներքեից՝ «որպէս և մեր հիւնը՝ երկու գէպքում խկապէս ձաճնաւոր է» խօսքերը սխալմամբ են տպւած, որպէս ալդ պարզ երևում է նախադասութեան մտքից, որի հետ ալդ խօսքերը բոլորովին չեն կապւում։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻՆ ՍՏԱՑԱՆՔ ՀԵՏԵԻԵԱԼ ԵՐԿՈՒ ԳԻՐՔՐ.

ЗЕЛИНСКИЙ, Ст. П.—ОБЪЯСНИТЕЛЬНЫЙ СЛОВАРЬ Татарскихъ, грузинскихъ и армянскихъ словъ, вошедшихъ въ матеріалы по изуч. быта госуд. крестьянъ въ Закавказ. краѣ. (Приложеніе къ своду).

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՇԱՀԻՐ.—ԾԱՂԻԿ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԵՐԳԵՐ, *ժողովեց և հրատարակեց օր. Մարիամ Մակարեանց, Թիֆլիս. տպարան Մարտիրոսեանցի, 1889 թ.*